



עפ"ת 9421/11/21 - מוסטפא מלכא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 9421-11-21 מלכא נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 13211213346

בפני	כבוד השופט אברהם בולוס
מערער	מוסטפא מלכא
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

ערעור על חומרת העונש בגזר דינו של בית משפט לתעבורה בעכו בתת"ע 11439-05-18 מיום 19.5.21 (להלן: **גזר הדין**).

יצוין כי בהודעת הערעור המערער השיג כנגד הרשעתו וגם החלטת ביהמ"ש קמא הדוחה את בקשתו לביטול הכרעת הדין שניתנה במעמד צד אחד. אולם בדיון שהתקיים שבפניי ביום 9.11.21, ב"כ המערער הודיע כי הוא עומד על הערעור בעניין חומרת העונש בלבד (עמ' 3, ש' 6) - ולעניין זה אדרש להלן.

רקע וההליכים

1. עפ"י כתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא, ביום 10.5.18 המערער נהג ברכב פרטי בהיותו שיכור, בכך שבדגימת אויר נשוף שביצע המערער נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אויר נשוף הינו 149 מיקרוגרם, העולה על ריכוז של 50 מיקרוגרם שנקבע בפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: **פקודת התעבורה**).

בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה בשכרות עבירה לפי סע' 62(3); 64ב(א)(3א) וסעיף 39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: **פקודת התעבורה**).

2. ביום 24.1.19 ניתנה הכרעת דין בהיעדר התייצבות מטעם המערער, במסגרתה נמצא המערער אשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש ניתן גזה"ד העומד במוקד הערעור.



גזר הדין

3. בימ"ש קמא עמד על מדיניות הענישה באשר לעבריינים הנוהגים בשכרות, המסכנים את עצמם ואת כלל משתמשי הדרך, אשר לגביהם נפסק לא אחת כי יש להרחיקם מהכביש לתקופות ארוכות תוך הטלת ענישה מחמירה.

4. בימ"ש קמא סקר את הפסיקה באשר למדיניות הענישה וכן בעניין פסילת המינימום בעבירת נהיגה בשכרות לפי סע' 39א' לפקודת התעבורה העומדת על 24 חודשים. בשים לב לרמת הענישה המקובלת, חומרת העבירות ונסיבות ביצוען - ביהמ"ש קמא מצא, כי יש להשית על המערער את פסילת המינימום הקבועה בחוק, לצד רכיבי ענישה נוספים. כן נקבע, כי המקרה דנן "**אינו נופל בגדר אותן 'נסיבות מיוחדות' ואינו 'מקרה חריג' המצדיק הפחתה מהעונש המינימאלי בחוק**" (סע' 13 לגזה"ד).

5. בגזירת העונש ביהמ"ש קמא גם הביא בחשבון לחומרה את נסיבות ביצוע העבירה כשריכוז האלכוהול שנמדד בגוף המערער הוא 149 מ"ג, פי 3 מהכמות המותרת; כן בימ"ש קמא שקל את טענות המערער לפיהן הוא נעדר עבר דומה בעבירות נהיגה בשכרות והצורך ברישיון נהיגה לפרנסתו, וקבע כי טעמים אלה לא התקבלו בפסיקה כמצדיקים הפחתה מפסילת המינימום הקבועה בחוק.

6. לאור כל האמור לעיל, ביהמ"ש קמא השית על המערער עונשים הכוללים 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים בתנאי שלא יעבור עבירה של נהיגה בשכרות, נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה תחת השפעת סמים; פסילה בפועל מלנהוג לתקופה של 24 חודשים; פסילה מלנהוג על תנאי לתקופה בת 3 חודשים למשך 3 שנים וקנס ע"ס 1,500 ₪.

טענות הצדדים

7. לטענת המערער, עונש הפסילה שהוטל חורג לחומרה מהענישה המקובלת ויש להטיל עונש ראוי לנסיבות המקרה העומד על 5-6 חודשי פסילה. כן בדיון שהתקיים בפניו ביום 9.11.21, טען המערער כי "**מינימום זה לא 24 חודשים. יש מקרים של 5 ו- 6 חודשים, וזה המקרה שלפנינו**" (עמ' 1 ש' 19-20). כן טען, כי מאחר והכרעת הדין ניתנה בהיעדר המערער, ניתן לבוא לקראתו בעונש ולהטיל עונש מופחת. המערער ביקש להמציא מסמכים לתיק ביהמ"ש לתמיכה בטענותיו תוך 3 ימים, אלא שהזמן חלף ודבר לא הוגש.

8. מנגד, המשיבה סמכה את ידיה על גזר דינו של ביהמ"ש קמא וטענה, כי העונש שהוטל הוא עונש המינימום בעבירה שביצע המערער, כאשר המערער לא הציג נימוקים המצדיקים חריגה מעונש זה; בדיון מיום 4.5.21 שהתקיים בפני בימ"ש קמא, ב"כ המערער הוא שביקש כי תוטל על המערער פסילת מינימום; כמות האלכוהול שנמצאה בדגימת המערער היא פי 3 מהכמות המותרת ולפיכך העונש שהוטל הוא מידתי. כן המשיבה התנגדה להגשת ראיות נוספות מטעם המערער בשלב הערעור.



דין והכרעה

9. ביהמ"ש העליון עמד לא אחת על המסוכנות הרבה הגלומה בנהיגה בשכרות - נהיגה המסכנת חיים. נקבע רבות כי יש לנקוט בענישה מרתיעה המעבירה מסר תקיף, וזאת כחלק מתרומתו של ביהמ"ש במיגור נגע זה: **"נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם של הנוהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. על-כן, יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות"** (רע"פ 6439/06 קריטי נ' מדינת ישראל (19.10.06); ראו גם: רע"פ 3351/09 שמרית משה נ' מדינת ישראל, פס' ה (7.5.09); רע"פ 2508/11 סמולנסקי נ' מדינת ישראל (31.3.11); רע"פ 5510/12 אסף בון נ' מדינת ישראל (18.7.12)).

10. זו גם עמדת המחוקק שבאה לידי ביטוי בקביעת עונש מינימום בסע' 39א לפקודה תוך הגבלת שיקול דעתו של ביהמ"ש (רע"פ 2829/13 מור מוריאל נ' מ"י, פס' 13 (29.4.13); רע"פ 3638/12 ווקנין נ' מדינת ישראל, פס' ח (6.6.12); רע"פ 5911/13 נעמה חסון נ' מדינת ישראל, פס' 7 (8.9.13)). אכן, לביהמ"ש סמכות להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר מפסילת המינימום, אלא שעסקינן בחריג ובסמכות שנכון להפעילה על דרך הצמצום ובקיומם של טעמים כבדי משקל: **"בהתאם לכך, נפסק כי השימוש בסמכות לסטות מעונש הפסילה המינימאלי שמור למקרים חריגים ביותר"** (רע"פ 5613/09 אסרף נ' מדינת ישראל, פס' 4 (14.7.09); ראו גם: רע"פ 8387/06 אמרה איילא נ' מדינת ישראל (1.11.06); רע"פ 5717/08 רוברט ראש-גדוליאן נ' מדינת ישראל (10.9.2008); עפ"ת (מחוזי י-ם) 11553-04-11 מדינת ישראל נ' רחמים איציק, פסקה 18-20 (05.06.2011); רע"פ 7507/08 עוזיאל נ' מדינת ישראל (22.9.08)).

11. במקרה דנן, ב"כ המערער בטיעונו לעונש מיום 4.5.21 בפני בימ"ש קמא, הוא שביקש להסתפק בפסילת מינימום (עמ' 8 ש' 15). כן מעבר לטענת המערער בעניין הצורך ברישיון הנהיגה לצרכי פרנסה שגם לא גובתה, הוא לא הציג נימוקים, לא כל שכן מיוחדים וכבדי משקל, המצדיקים סטייה מפסילת המינימום.

12. מכל האמור, אני סבור כי בימ"ש קמא צדק בהטלת פסילת המינימום בנסיבות המקרה דנן נוכח היעדר הצדקה לחריגה מעונש זה. חיזוק למסקנתי זו אני מוצא בהלכה לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות בולטת בגזר הדין או כאשר העונש שנגזר על ידה חורג באופן מובהק מרף הענישה הנהוג בנסיבות דומות (ע"פ 2062/11 פלוני נ' מדינת ישראל (25/02/2014)), ולא כך בענייננו.

13. לאור האמור, אני מורה על דחיית הערעור.

בהסכמת הצדדים, המזכירות תמציא להם את פס"ד.



ניתן היום, י"א כסלו תשפ"ב, 15 נובמבר 2021, בהעדר
הצדדים.